

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 24. august 2020
(OR. en)

10202/20

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0212(NLE)

ECOFIN 718
FIN 534
UEM 259

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Ilze JUHANSONE, Euroopa Komisjoni peasekretär
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2020) 449 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega antakse Kreekale nõukogu määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötusrisiki leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud hädaolukorras

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2020) 449 final.

Lisatud: COM(2020) 449 final

Brüssel, 24.8.2020
COM(2020) 449 final

2020/0212 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**millega antakse Kreekale nõukogu määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust
töötusrisiki leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud hädaolukorras**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Nõukogu määruses 2020/672 (edaspidi „TERA määrus“) on sätestatud õigusraamistik liidu finantsabi andmiseks liikmesriikidele, kus on COVID-19 puhangu tõttu tõsised majandushäired või suur oht nende tekkeks. TERA määruse alusel antav toetus on mõeldud selleks, et rahastada eelkõige lühendatud töötaja kavasad või muid samalaadseid meetmeid, mille eesmärk on kaitsta töötajaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid ning seega vähendada töötust ja sissetulekute kaotust, samuti selleks, et rahastada mõnda eelkõige töökohal kohaldatavat tervisemeedet.

Kreeka taotles 6. augustil 2020 TERA määruse alusel liidu finantsabi. Vastavalt TERA määruse artikli 6 lõikele 2 konsulteeris komisjon Kreeka ametiasutustega, et veenduda, kas COVID-19 pandeemia tõttu on järsult ja oluliselt suurenenud tegelikud ja kavandatud kulutused, mis on otseselt seotud a) erihüvitisega, mida makstakse erasektori töötajatele, kelle töölepingud on kriisi tõttu peatatud, b) nende sotsiaalkindlustuse kuludega peatamisperioodil, c) FIEdest kutsetöötajatele makstava erihüvitisega, d) lühendatud töötaja kavaga ja e) tööandja sotsiaalkindlustusmaksetega teenindussektori hooajatevõtete töötajatele. Täpsemalt puudutavad meetmed järgmist:

- (1) erihüvitis erasektori töötajatele, kelle töölepingud on peatatud. Selle meetme eesmärk on kaitsta tööhõivet äriühingutes, mis peatavad oma tegevuse riigi korralduse tõttu või kuuluvad majandussektoritesse, mida COVID-19 puhang tugevalt mõjutab, ning meetmega on nähtud ette 543 euro suurune igakuine eritoetus töötajatele, kelle töölepingud on 2020. aasta märtsi keskpaigast alates peatatud. Toetuse saamise eeltingimusena peab tööandja säilitama töösuhte sama paljude töötajatega (st samade töötajatega) veel sama kauaks, kui tööleping on olnud enne peatatud;
- (2) peale selle tasub riik punktis a osutatud erihüvitist saavate töötajate sotsiaalkindlustuse makseid. Toetuse saamise eeltingimusena peab tööandja säilitama töösuhte sama paljude töötajatega (st samade töötajatega) veel sama kauaks, kui tööleping on olnud enne peatatud;
- (3) erihüvitis FIEdest kutsetöötajatele. Meetmega on nähtud ette 600 euro suurune ühekordne erihüvitis, mida makstakse 2020. aasta aprillis või juunis FIEdest kutsetöötajatele (ökonomistid, raamatupidajad, insenerid, juristid, arstid, õpetajad ja teadustöötajad);
- (4) lühendatud töötaja kava, mida kohaldatakse 2020. aasta 15. juunist 15. oktoobrini kõikides äriühingutes (lennunduses võidakse seda kohaldada 2020. aasta lõpuni). Abikõlblikud on need äriühingud, mille käive on vähenenud vähemalt 20 %, ja meetme kohaselt võib vähendada töötajate iganädalast tööaega kuni 50 % võrra, aga töösuhe peab säilima. 2020. aasta 15. juunist 30. juunini katab riik 60 % töötaja netotöötasust ja tööandja sotsiaalkindlustusmaksetest, mida oleks tulnud maksta töötamata tundide eest. 2020. aasta 1. juulist alates katab riik 100 % tööandja ja töötaja sotsiaalkindlustusmaksetest ning 60 % netotöötasust, mida oleks tulnud maksta töötamata tundide eest;

- (5) riik rahastab tööandja sotsiaalkindlustusmaksleid, mida tuleb teha kolmanda sektori hooajaettevõtete töötajate eest. Meede on teenindussektori hooajaettevõtete jaoks ehk ettevõtetele, kelle käibest 50 % tekib aasta kolmandas kvartalis (2019. aasta andmete põhjal), ning selle eesmärk on rahastada tööandja sotsiaalkindlustusmaksleid 2020. aasta juulis, augustis ja septembris tingimusel, et ettevõtted säilitavad sama arvu töötajaid, mis neil oli 30. juuni 2020. aasta seisuga.

Kreeka esitas komisjonile asjakohase teabe.

Kättesaadavaid tõendeid arvesse võttes teeb komisjon nõukogule ettepaneku võtta vastu rakendusotsus, millega antakse Kreekale TERA määruse alusel finantsabi eespool nimetatud meetmete rakendamise toetamiseks.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesolev ettepanek on täielikult kooskõlas nõukogu määrusega 2020/672, mille alusel see on tehtud.

Ettepanek täiendab teist liidu õigusakti, mille alusel toetatakse liikmesriike hädaolukordades, nimelt nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu Solidaarsusfondi loomise kohta (edaspidi „määrus (EÜ) nr 2012/2002“). 30. märtsil võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/461, millega muudetakse nimetatud õigusakti, laiendades selle kohaldamisala ka ulatuslikele rahvatervise hädaolukordadele ja määrates kindlaks konkreetsed rahastamiskõlblikud meetmed.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on üks paljudest meetmetest, mis on välja töötatud praegusele COVID-19 pandeemiale reageerimiseks (näiteks koroonaviirusele reageerimise investeerimisalgatus), ning see täiendab muid tööhõivet toetavaid vahendeid, nagu Euroopa Sotsiaalfond ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI) / InvestEU fond. Praeguse COVID-19 puhangu ajal liikmesriikide toetamiseks laenude võtmist ja andmist käsitlev ettepanek toimib eelkõige teise kaitseliinina, mille kaudu rahastatakse lühendatud tööaja kavasad ja samalaadseid meetmeid, aidates säilitada töökohti ning kaitstes seega töötajaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid töötuks jäämise eest.

2. **ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS**

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on nõukogu määrus 2020/672.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek on vastus liikmesriigi taotlusele ja sellega näidatakse Euroopa solidaarsust, andes COVID-19 puhangust mõjutatud liikmesriigile ajutiste laenudena liidu finantsabi. Sellise finantsabiga toetatakse teise kaitsemeetmena ajutiselt avaliku sektori kulutuste suurendamist seoses lühendatud tööaja kavade ja muude samalaadsete meetmetega, et aidata riigil kaitsta töökohti ning seega kaitsta töötajaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid töötuseriski ja sissetuleku kaotuse eest.

Toetus aitab kriisist mõjutatud inimesi ning leevendab praeguse COVID-19 kriisi otsesest ühiskondlikku ja majanduslikku mõju.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas. See ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik ettepaneku eesmärkide saavutamiseks.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Kuna ettepanek tuli koostada kiiresti, et nõukogu saaks selle õigel ajal vastu võtta, ei olnud võimalik sidusrühmadega konsulteerida.

- **Mõjuhindang**

Kuna ettepanek on kiireloomuline, siis mõju ei hinnatud.

4. MÕJU EELARVELE

Komisjonil peaks olema õigus võtta finantsturgudelt laenu, et laenata seda edasi liikmesriigile, kes taotleb finantsabi TERA rahastamisvahendist.

Lisaks liikmesriikide garantiidele hõlmab raamistik muid kaitsemeetmeid, et tagada kava rahaline usaldusväarsus:

- range ja konservatiivne finantsjuhtimine;
- sellise laenuportfelli loomine, mis piirab kontsentratsiooniriski, iga-aastast riskipositsiooni ja ülemäärast riskipositsiooni üksikute liikmesriikide suhtes, tagades samal ajal piisavad vahendid kõige enam abi vajavatele liikmesriikidele, ning
- võla pikendamise võimalused.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega antakse Kreekale nõukogu määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötusrisiki leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud hädaolukorras

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 19. mai 2020. aasta määrust (EL) 2020/672, millega luuakse COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras töötusrisiki leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA),¹ eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Kreeka taotles 6. augustil 2020 liidult finantsabi eesmärgiga täiendada riiklikke meetmeid, millega leevendatakse COVID-19 puhangu mõju ja selle sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajate jaoks.
- (2) COVID-19 puhang ja erakorralised meetmed, mida Kreeka on võtnud puhangu ohjeldamiseks ning selle sotsiaal-majanduslike ja terviseiga seotud tagajärgede leevendamiseks, mõjuvad eeldatavasti rängalt riigi rahandusele. Komisjoni 2020. aasta kevadise prognoosi kohaselt oleks Kreeka valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg 2020. aasta lõpuks eeldatavasti olnud vastavalt 6,4 % ja 196,4 % sisemajanduse koguproduktist (SKP). Komisjoni 2020. aasta suve vaheprognoosi kohaselt väheneb Kreeka SKP 2020. aastal 9 %.
- (3) COVID-19 puhang on halvanud olulise osa Kreeka tööjõust. See on kaasa toonud Kreeka avaliku sektori kulutuste järsu ja olulise suurenemise seoses erihüvitisega, mida makstakse erasektori töötajatele, kelle töölepingud on kriisi tõttu peatatud, nende sotsiaalkindlustusmaksetega peatamise ajal, FIEdest kutsetöötajatele makstava erihüvitisega, lühendatud tööaja kavaga ning tööandja sotsiaalkindlustusmaksetega teenindussektori hooajaettevõtete töötajatele, nagu on kirjeldatud põhjendustes 4–8.
- (4) Täpsemalt on Kreeka 6. augusti 2020. aasta taotluses osutatud 14. märtsi 2020. aasta õigusaktiga² kehtestatud erihüvitis erasektori töötajatele, kelle töölepingud on

¹ ELT L 159, 20.5.2020, lk 1.

² 14. märtsi 2020. aasta õigusakt (Valitsuse Teataja A' 64), mis on ratifitseeritud seaduse nr 4682/2020 artikliga 3 (Valitsuse Teataja A' 76); ministri otsus nr 12998/232 (Valitsuse Teataja B' 1078 / 28. märts 2020), ministri otsus nr 16073/287 / 22. aprill 2020 (Valitsuse Teataja B' 1547 / 22. aprill 2020), ministri otsus nr 17788/346 / 8. mai 2020 (Valitsuse Teataja B' 1779 / 10. mai 2020) ja ministri otsus nr 23102/477/2020 (Valitsuse Teataja B' 2268 / 13. juuni 2020).

peatatud. Selle meetme eesmärk on kaitsta tööhõivet äriühingutes, mis peatavad oma tegevuse riigi korralduse tõttu või kuuluvad majandussektoritesse, mida COVID-19 puhang tugevalt mõjutab, ning meetmega on nähtud ette 543 euro suurune igakuine eritoetus töötajatele, kelle töölepingud on 2020. aasta märtsi keskpaigast alates peatatud. Toetuse saamise eeltingimusena peab tööandja säilitama töösuhte sama paljude töötajatega (st samade töötajatega) veel sama kauaks, kui tööleping on olnud enne peatatud.

- (5) Peale selle on riik tasunud põhjenduses 4 osutatud erihüvitist saavate töötajate sotsiaalkindlustusmakseid. Toetuse saamise eeltingimusena peab tööandja säilitama töösuhte sama paljude töötajatega (st samade töötajatega) veel sama kauaks, kui tööleping on olnud enne peatatud.
- (6) Kreeka 6. augusti 2020. aasta taotluses osutatud 20. märtsi 2020. aasta õigusaktiga³ on kehtestatud FIEdest kutsetöötajate erihüvitis. Meetmega on nähtud ette 600 euro suurune ühekordne erihüvitis, mida makstakse 2020. aasta aprillis või juunis FIEdest kutsetöötajatele (ökonomistid, raamatupidajad, insenerid, juristid, arstid, õpetajad ja teadustöötajad).
- (7) Lühendatud töötaja kava, mida kohaldatakse 2020. aasta 15. juunist 15. oktoobrini kõikides äriühingutes (lennunduses võidakse seda kohaldada 2020. aasta lõpuni), on kehtestatud seaduse nr 4690/2020⁴ alusel, nagu osutatud Kreeka 6. augusti 2020. aasta taotluses. Abikõlblikud on need äriühingud, mille käive on vähenenud vähemalt 20 %, ja meetme kohaselt võib vähendada töötajate iganädalast tööaega kuni 50 % võrra, aga töösuhe peab säilima. 2020. aasta 15. juunist 30. juunini katab riik 60 % töötaja netotöötasust ja tööandja sotsiaalkindlustusmaksetest, mida oleks tulnud maksta töötamata tundide eest. 2020. aasta 1. juulist alates katab riik 100 % tööandja ja töötaja sotsiaalkindlustusmaksetest ning 60 % netotöötasust, mida oleks tulnud maksta töötamata tundide eest.
- (8) Samuti on riik võtnud Kreeka 6. augusti 2020. aasta taotluses osutatud seadusega nr 4714/2020⁵ endale kohustuse rahastada hooajatevõtete töötajate sotsiaalkindlustusmakseid. Meede on teenindussektori hooajatevõtete jaoks ehk ettevõtetele, kelle käibest 50 % tekib aasta kolmandas kvartalis (2019. aasta andmete põhjal), ning selle eesmärk on rahastada tööandja sotsiaalkindlustusmakseid 2020. aasta juulis, augustis ja septembris tingimusel, et ettevõtjad säilitavad sama arvu töötajaid, mis neil oli 30. juuni 2020. aasta seisuga.
- (9) Kreeka vastab finantsabi taotlemise tingimustele, mis on sätestatud määruse (EL) 2020/672 artiklis 3. Kreeka on esitanud komisjonile asjakohased tõendid selle kohta, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulutused on COVID-19 puhangu sotsiaal-majandusliku mõju leevendamiseks võetud riiklike meetmete tõttu alates 1. veebruarist 2020 suurenenud 2 728 000 000 euro võrra. See on järsk ja oluline kasv, sest uued meetmed hõlmavad märkimisväärset osa Kreeka ettevõtetest ja tööjõust.

³ 20. märtsi 2020. aasta õigusakt (Valitsuse Teataja A' 68), mis on ratifitseeritud seaduse nr 4683/2020 artikliga 1 (Valitsuse Teataja A' 83).

⁴ Seadus nr 4690/2020 (Valitsuse Teataja A' 104), mis on ratifitseeritud seaduse nr 4714/2020 artiklitega 122 ja 123 (Valitsuse Teataja A' 148), ministri otsus nr 23103/478 (Valitsuse Teataja B 2274 / 14. juuni 2020) ja ministri otsus nr 32085/1771.

⁵ Seadus nr 4714/2020 (Valitsuse Teataja A' 148), mis on ratifitseeritud ministri otsusega nr 32085/1771.

- (10) Komisjon on vastavalt määruse (EL) 2020/672 artiklile 6 konsulteerinud Kreekaga ja veendunud, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulutused on järsku ja oluliselt suurenenud otseselt seoses lühendatud tööaja kavade ja samalaadsete meetmetega, millele 6. augusti 2020. aasta taotluses osutati.
- (11) Seetõttu tuleks anda finantsabi, et aidata Kreekal tegeleda COVID-19 puhangust põhjustatud tõsiste majandushäirete sotsiaal-majanduslike tagajärgedega.
- (12) Käesolev otsus ei tohiks piirata ühegi sellise menetluse tulemust, mis võidakse alata seoses siseturu toimimise moonutamisega, eelkõige ELi toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike ELi toimimise lepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest.
- (13) Kreeka peaks komisjoni korrapäraselt teavitama kavandatud avaliku sektori kulutuste tegemisest, et komisjon saaks hinnata, millises ulatuses on Kreeka neid kulutusi teinud.
- (14) Finantsabi andmise otsuse tegemisel on võetud arvesse Kreeka olemasolevaid ja eeldatavaid vajadusi ning määruse (EL) 2020/672 kohaseid finantsabi taotlusi, mille teised liikmesriigid on juba esitanud või kavatsevad esitada, kohaldades sealjuures ka võrdse kohtlemise, solidaarsuse, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtteid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kreeka vastab määruse (EL) 2020/672 artiklis 3 sätestatud tingimustele.

Artikkel 2

1. Liit annab Kreekale laenu kuni 2 728 000 000 eurot. Laenu maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg on 15 aastat.
2. Käesoleva otsuse alusel antav finantsabi on kättesaadav 18 kuu jooksul alates otsuse jõustumise kuupäevale järgnevast päevast.
3. Komisjon teeb liidu finantsabi Kreekale kättesaadavaks kuni kaheksa osamaksena. Osamakse võidakse välja maksta ühes või mitmes osas. Esimese osamakse osade tagasimaksetähtaeg võib olla pikem kui lõikes 1 osutatud maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg. Sellisel juhul määratakse edasiste osade tagasimaksetähtajad kindlaks nii, et pärast kõikide osamaksete väljamaksmist ei ületataks lõikes 1 osutatud maksimaalset keskmist tagasimaksetähtaega.
4. Esimene osamakse tehakse määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 sätestatud laenulepingu jõustumisel.
5. Kreeka tasub iga osamakse eest määruse (EL) 2020/672 artiklis 4 osutatud liidu rahastamiskulud ning kõik sellest rahastamisest tulenevad muud tasud, kulud ja väljaminekud, mis liidul tekivad.
6. Osamaksete suuruse ja väljamaksmise ning osade suuruse otsustab komisjon.

Artikkel 3

Kreeka võib rahastada järgmisi meetmeid:

- a) 14. märtsi 2020. aasta õigusakti artiklis 13 sätestatud erihüvitis töötajatele, kelle tööleping on peatatud;
- b) käesoleva artikli punktis a osutatud meetme kohaldamisalas olevate töötajate sotsiaalkindlustuskaitse, nagu on sätestatud 14. märtsi 2020. aasta õigusakti artiklis 13;
- c) 20. märtsi 2020. aasta õigusakti artiklis 8 sätestatud eritoetus FIEdest kutsetöötajatele;
- d) seaduse nr 4690/2020 artiklis 31 sätestatud lühendatud tööaja kava;
- e) teenindussektori hoojaettevõtete töötajate tööandja sotsiaalkindlustusmaksed, nagu on sätestatud seaduse nr 4714/2020 artiklis 123.

Artikkel 4

Kreeka teavitab komisjoni kavandatud avaliku sektori kulutuste tegemisest hiljemalt [KUUPÄEV: kuus kuud pärast käesoleva otsuse avaldamise kuupäeva] ja seejärel iga kuue kuu järel, kuni kavandatud avaliku sektori kulutused on täielikult tehtud.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud Kreeka Vabariigile.

Artikkel 6

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*